

Pedagogisch beleidsplan

Kinderdagverblijf Het Elfenbankje

De Wende Overasselt

Inleiding	3
Een stukje voorgeschiedenis	3
Visie	4
1. Verantwoorde dagopvang	5
1.1 De basis	5
1.2 Ontdekken	6
1.3 De ander ontmoeten	6
1.4 Het grotere geheel	7
2. Werkwijze	8
2.1 De ontwikkeling volgen en stimuleren	9
2.2 Een doorlopende ontwikkelijn naar de basisschool	10
2.3 Personeel	10
2.4 Stagiaires en vrijwilligers	10

Inleiding

Voor u ligt het pedagogisch beleidsplan van kinderdagverblijf het Elfenbankje.

Kinderdagverblijf het Elfenbankje is een initiatief van Stichting de Wende en maakt deel uit van de Wende als integraal concept.

Een stukje voorgeschiedenis

Woonzorg de Wende

De Wende is een particulier initiatief ontstaan vanuit een persoonlijke betrokkenheid van de initiatiefneemster.

In 2012 is het hoofdgebouw op onze locatie, een voormalige boerderij uit begin 1900, verbouwd en in het voorjaar van 2013 is de woonzorg de Wende van start gegaan. Op de Wende wonen en leven 6 ouderen met een psychogeriatrische zorgbehoefte. Vanuit een duidelijke visie op zorg bieden wij hier in een huiselijke sfeer 24uurszorg.

Al vanaf het begin is het de bedoeling geweest de zorg voor ouderen te combineren met de zorg voor kinderen en (jong) volwassenen. De Wende wilde een plek zijn voor ontmoeting tussen jong en oud.

Bij de start van de Wende in 2011 is indertijd bewust gekozen voor een grotere locatie.

De bijna 2 hectare van het terrein van de Wende geven letterlijk de mogelijkheid om de woonzorg deel te laten zijn van een groter geheel. Indertijd is dit beschreven in het ondernemingsplan van de Wende als het Drieklankconcept; drie generaties: ouderen, jonge kinderen en (jong)volwassenen die elkaar steunen, inspireren en een stukje leven delen.

De eerste jaren heeft de focus van de Wende geheel gelegen op de ontwikkeling van de kleinschalige woonzorg.

Stichting de Wende

In 2016 is stichting de Wende gestart. Het stimuleren en organiseren van activiteiten voor bewoners en niet-bewoners met als doel dat de locatie zich kon gaan ontwikkelen naar een levendige kleinschalige gemeenschap.

De stichting bood twee vormen van dagactiviteiten. Allereerst was er op zeer kleine schaal, belevingsgerichte dagbesteding voor ouderen. Daarnaast bood de stichting gelegenheid aan enkele 'op weg naar werk' trajecten. Hierin kunnen (jong)volwassenen met een afstand tot de arbeidsmarkt, hun weg terug vinden naar zichzelf, deelnemen aan zinvolle activiteiten en weer in verbinding komen met de maatschappij.

In het voorjaar van 2023, zien wij onze droom van 'de drie generaties' letterlijk verwezenlijkt. Een van de bijgebouwen is verbouwd tot een kleinschalig kinderdagverblijf en opent in 2023 haar deuren.

Visie

Met oog voor het kleine moment...

Wij kiezen voor kleinschaligheid. Een kleine groep waar ruimte is om af te stemmen op ieder kind en waar in alle rust samen gespeeld kan worden.

We geloven in de inspirerende kracht van de natuur. Er is een prachtige tuin, waar voor de kinderen volop mogelijkheid is om buiten te spelen en de natuur te ervaren.

Bewegen, vrij spelen en ontdekken zien we als de basis voor een gezonde ontwikkeling.

De kinderen van het Elfenbankje maken deel uit van onze kleine gemeenschap. Ontmoetingen met onze bewoners en het ervaren van de activiteiten op het terrein, zoals de werkzaamheden in de tuin, maken deel uit van de weekstructuur binnen het kinderdagverblijf.

Door trouw te zijn aan de menselijke maat en aansluiten bij wat hier is en wil ontstaan, geven wij gestalte aan een vorm van zorg en samenleven waarvan wij geloven dat passend is in deze tijd. In het volgende hoofdstuk lichten wij onze visie op de dagopvang graag verder toe. Vervolgens geven wij in hoofdstuk 2 aan hoe wij dit in de praktijk doen.

1. Verantwoorde dagopvang

In de verantwoorde dagopvang beschrijven wij hoe we vormgeven aan de volgende aandachtsvelden:

- Met kinderen omgaan met respect en gevoel zodat zij zich veilig en geborgen voelen.
- Kinderen met spel helpen in hun ontwikkeling.
- Kinderen begeleiden en sociale kennis en vaardigheden leren.
- Kinderen aanmoedigen de waarden en normen in de samenleving te leren kennen.

1.1 De basis

Vanuit een veilig en vertrouwde omgeving kan een kind zich vrij voelen om te gaan spelen en te ontdekken. In alle aspecten van ons werk, creëren we deze basisvoorwaarden.

Op het Elfenbankje benaderen we de kinderen met begrip voor hun kleine wereld. We staan open voor de beleving van het kind, van daaruit nemen we hen mee in wat kan en niet kan.

Door de dag heen zijn er momenten van actief spel, van rust en van samenzijn. Het delen van deze momenten en de vaste dagstructuur brengen voorspelbaarheid en een veilig gevoel. De kinderen weten waar ze aan toe zijn en kunnen zich richten op het ontdekken van de wereld. Zo kunnen zij de dag ervaren als in- en uitademen met energieke pieken en rustige dalen.

Wij kiezen bewust voor kleine groepen die voor de kinderen rustig en herkenbaar zijn.

In onze binnenruimte kiezen wij voor een lichte ruimtelijke en warme inrichting met natuurlijke materialen en rustige kleuren. Hier kunnen kinderen vanuit zichzelf tot spel komen.

De buitenruimte maakt deel uit van ons terrein. Er is hier volop gelegenheid om de natuur te ervaren.

1.2 Ontdekken

Door te bewegen en de zintuigen te gebruiken komt een kind tot ontwikkeling. Er worden verbindingen aangelegd in de hersenen en deze structuur is voorwaardescheppend voor het latere (meer schoolse) leren. Spelen, bewegen, het lichaam en de zintuigen leren gebruiken is dus essentieel voor de ontwikkeling. We stimuleren dit door veel vrij spel en bewegingsgerichte activiteiten. In onze binnen- en buitenruimte is volop uitdaging tot creatief spel en met onze medewerkers bewegen, spelen en zingen de kinderen samen.

Op het Elfenbankje richten we op het doen, het procesmatige. Resultaatgerichtheid past vanuit onze visie nog niet in deze jonge leeftijd, het gaat om de ervaring en de leermomenten die deze brengen. Wij bieden aan en het kind krijgt de kans om aan te grijpen vanuit de eigen interesse.

We wisselen ons aanbod van spelmateriaal regelmatig en zorgen voor materiaal dat de verschillende zintuigen aanspreken.

Een spel hoeft niet altijd volgens de regels gespeeld te worden. We kiezen voor materiaal en spelaanbod dat deze creativiteit prikkelt: zo kan een blauw kleed een hut worden, een prinsessenjurk of een zee waar je in kunt zwemmen.

De binnen- en buitenruimte is zo ingericht dat de kinderen tot spel en ontdekking worden uitgenodigd en dit zelfstandig en veilig kunnen doen. Een ruime opzet met niet teveel materiaal en toch een voldoende verschillend aanbod is hierin essentieel. Het ontwerpen en aanpassen van de groepsruimte zien we als een van de belangrijkste voorwaarden voor een fijne sfeer, veiligheid en ontwikkeling in prettig spel.

1.3 De ander ontmoeten

Kinderen krijgen vanaf jongs af aan met anderen te maken en met de grenzen die de ander heeft. Als een kind leert over de eigen gevoelens en verlangens, kan het op een goede manier in contact treden met anderen.

Op het Elfenbankje mag een kind eerst zichzelf in zijn eigenheid beleven en lichaamsbewustzijn ervaren. Vanuit dit zelf zijn en ervaren, komt het verlangen iets met de ander te doen vanzelf.

Zo komen tijdens het spelen tal van situaties naar voren waarin de kinderen leren rekening houden met elkaar, delen, omstebeurt gaan en dat iedereen wel eens geluk heeft of pech. We leren de kinderen lichamelijke gevoelens, verlangens en emoties te verwoorden. Zo begeleiden we de kinderen in hun ontwikkeling om sociaal vaardig en weerbaar te worden.

1.4 Het grotere geheel

Door de kinderen met aandacht en respect tegemoet te treden, leven we hen de belangrijke waarden van samenleven voor. Door de verschillende leeftijden in onze groep kunnen kinderen een betrokken en zorgzame houding naar elkaar verder ontwikkelen. Samen dragen we zorg voor elkaar en de ruimte.

De medewerkers laten de kinderen zoveel mogelijk zelf doen en helpen met de dagelijkse activiteiten. Dit geeft de kinderen een gevoel van gelijkwaardigheid en zelfstandigheid.

Op het Elfenbankje zien we de natuur als een mooie inspirator en metafoor voor het menselijk leven. De zon die elke dag opkomt, biedt elke dag een nieuwe kans. De bloemen die bloeien in de zomer en verwelken in de herfst: ze laten zien hoe het leven vergankelijk is en hoe elke staat van zijn een eigen schoonheid draagt. Deze waarden willen we de kinderen meegeven door te leven met de natuur en haar seizoenen. We hebben een jaartafel, waar de schatten van buiten, binnen een plek krijgen. We vieren de jaarfeesten en we gaan vooral lekker veel buiten spelen op ons prachtige terrein.

2. Werkwijze

Het Elfenbankje is een kleinschalige groep met maximaal 10 kinderen. Het is afhankelijk van de leeftijd van de kinderen hoe groot de groep precies is, we houden ons hierbij aan de beroepskracht-kind ratio. We werken met een verticale groep, kinderen in de leeftijdscategorie 0 tot 4 jaar zitten bij elkaar. Dit brengt een huiselijke sfeer en ook veel mogelijkheden voor sociale ontwikkeling: elkaar helpen, van elkaar leren en rekening houden met elkaar.

Het Elfenbankje open van 7.30 tot 17.30. Ouders nemen altijd een hele dag af, kinderen kunnen wel eerder gehaald worden. We werken we met een vast dagritme:

7.30-8.45	Ontvangst & Vrij spel
9.15	Kringspel (zingen, dansen, versjes)
9.30	Fruit eten (voorlezen)
	Verschonen/WC
10.00	Vrij Buitenspel
	Evt: bezoek woonzorg
11.30	Lunchen
	Verschonen/WC
12.30-13.00	Slapen/Rusten
14.00-.. ..	Kinderen komen weer in de groepsruimte - Vrij spel
	Verschonen/WC
14.30	Pap maken
15.00	Keuze uit:
	- Vrij (buiten)spel
	- Het aanbieden van een gezamenlijke activiteit (bewegen, voorlezen, kleien, plantjes water geven, kippen bezoeken e.d.)
	- Spelen op de 'bosplek'
	- Wandeling op terrein/ Hatertse Vennen
15.30	Pap eten (evt buiten als picknick)
	Verschonen/WC
16.00-17.30	Vrij spel & Ophalen

We hebben een wenprotocol dat bij kennismaking met de ouders besproken en eventueel aangepast wordt.

Ook hebben we een document met praktische informatie voor ouders over de gang van zaken op de groep, wat de kinderen mee kunnen nemen, afspraken over het eten, aanvullende informatie voor kinderen onder de 1 jaar, etcetera.

We hebben een interne klachtenregeling zodat ouders die ontevreden zijn over iets bij ons terecht kunnen. We vragen ouders om bij ontevredenheid eerst te spreken met de betrokken persoon/personen. Als dit niet leidt tot het gewenste resultaat kan van de interne klachtenregeling gebruikt worden gemaakt.

Elk kind heeft een mentor. Een medewerker wiens taak het is de ontwikkeling en het welzijn van het kind periodiek met de ouders te bespreken. Op het Elfenbankje is dit eenmaal per jaar. Tijdens het kennismakingsgesprek laten we weten wie de mentor van het kind is.

Er zijn verschillende activiteiten waarbij de groepsruimte verlaten wordt: buitenspelen, wandelen op eigen terrein en op bezoek gaan bij de woonzorg. De kinderen doen dit altijd in de groep onder begeleiding van een medewerker.

Op het Elfenbankje werken we met vaste opvangdagen. Ouders geven tijdens de intake aan voor welke dagen zij opvang zoeken, in overleg worden zo afspraken gemaakt over welke dagen worden afgenomen. Als ouders naar verloop van tijd structureel meer opvang willen, kunnen ze contact opnemen met Sanne van de Wardt. Er wordt dan gekeken of er ruimte is op de groep om tegemoed te komen aan deze vraag. Gemiste dagen wegens ziekte, vakantie of afmelding kunnen worden ingehaald als er ruimte is op de groep. Dit gaat in overleg met een van de pedagogisch medewerkers. Incidentele extra dagen kunnen worden opgenomen als er voldoende ruimte is op de groep. Dit gaat ook in overleg met een van de pedagogisch medewerkers.

Als de groep niet vol zit en het, volgens de beroepskracht-kind ratio, voldoende is om met 1 PM'er te werken, voldoen wij de hele dag aan deze ratio. Er is dan een achterwacht aanwezig op het terrein, die in geval van nood binnen 15 minuten aanwezig kan zijn. In de agenda op de groep staat per dag aangegeven wie de achterwacht is met zijn of haar telefoonnummer.

Zit de groep voller en werken wij met 2 PM'ers, dan zijn er drie uren op de dag waarop wij niet aan de beroepskracht-kind ratio voldoen. Tijdens de inloop van 7.30-8.30, aan het einde van de dag van 16.30-17.30 en in de middag een uur als de kinderen slapen. De PM'ers nemen dan respectievelijk om 13.00 en om 13.30 een half uur pauze. Op die tijden zijn zij elkaars achterwacht. In de ochtend (7.30-8.30) en in de middag (16.30-17.30) is er een achterwacht aanwezig op het terrein, die in geval van nood binnen 15 minuten aanwezig kan zijn. In de agenda op de groep staat per dag aangegeven wie de achterwacht is met zijn of haar telefoonnummer.

2.1 De ontwikkeling volgen en stimuleren

Onze medewerkers hebben kennis van hoe de ontwikkeling verloopt op het gebied van senso-motoriek, sociale emotionele ontwikkeling en taalontwikkeling. Vanuit deze kennis observeren zij de kinderen en maken het activiteitenaanbod passend. Onze medewerkers worden hierbij ondersteund door de observatielijst van Loïs Eijgenraam (tevens ons

pedagogisch coach), die vanaf dat de kinderen bij ons zijn, twee keer per jaar wordt ingevuld. In principe wordt de lijst ingevuld ten tijde van de verjaardag en een half jaar daarna. Als een kind dat bij ons komt binnen de eerste drie maanden jarig is, wachten tot een half jaar na zijn of haar verjaardag.

Als de observaties redenen geven tot ongerustheid neemt de mentor van het kind contact op met onze pedagogisch coach. Vanuit dit contact wordt een observatiebeleid (inclusief evaluatiemomenten) opgesteld. Ouders worden hiervan op de hoogte gesteld en bij de evaluatiemomenten betrokken. Als deze evaluatiemomenten aanleiding geven tot de noodzaak van verdere ondersteuning, wordt vanuit de expertise van de pedagogisch coach in overleg met de mentor en de ouders een ondersteuningsplan gemaakt. Dit kan zowel intern als extern zijn. De mentor zorgt ervoor dat het plan wordt uitgevoerd op de groep en eventuele externe ondersteuning georganiseerd wordt.

2.2 Een doorlopende ontwikkellijn naar de basisschool

Na zijn of haar tijd op het Elfenbankje, gaat het kind naar de basisschool. Wij vinden het belangrijk dat deze overgang soepel gaat en de ontwikkellijn van het kind doorloopt. In het kader hiervan stellen wij een overdrachtsdocument op met relevante en actuele informatie voor de betreffende basisschool. Het overdrachtsdocument bestaat uit een kort verslag van de mentor van het kind en de meest actuele observatielijst. Dit kan de basisschool ondersteunen bij het hanteren van een doorgaande ontwikkellijn en zorgt ervoor dat zij kennis hebben van eventuele specifieke zorg- en ondersteuningsbehoeften. Het overdrachtsdocument wordt met de ouders in een slotgesprek besproken en meegegeven met het verzoek het aan de basisschool te overhandigen. Het Elfenbankje staat open voor een telefonische overdracht wanneer hier vanuit een van de partijen behoefte aan is.

2.3 Personeel

Op het Elfenbankje werken we met pedagogisch medewerkers die volgens de Wet kinderopvang volledig bevoegd zijn om te werken in de kinderopvang. Daarnaast verwachten wij van onze medewerkers dat zij onze visie en werkwijze, zoals beschreven in dit document, onderschrijven.

2.4 Stagiaires en vrijwilligers

Op het Elfenbankje bieden we gelegenheid aan stagiaires om zich te scholen tot pedagogisch medewerker. Hiervoor hebben wij afspraken met regionale onderwijsinstellingen. Elke stagiaire heeft een vaste stagebegeleider, deze ziet toe op het verantwoord handelen van de student op de groep. Elke stagiair wordt geregistreerd in het PRK (persoonsregister kinderopvang).

Taken van de stagiaires

De taken verschillen per leerjaar, niveau en houding van de stagiair. In het eerste leerjaar ligt de nadruk op de kinderen ontmoeten, de groepsruimte verzorgen en het meebewegen in de dagstructuur. In de jaren daarna volgen activiteiten begeleiden in kleine groepjes of individueel en het verzorgen van de kinderen (verschonen, naar bed brengen). In het laatste jaar kunnen de stagiaires ook taken op zich nemen betreffende de organisatie en het oudercontact.

In het algemeen hebben de stagiaires de volgende taken:

- Met de kinderen spelen en communiceren en aandachtsvol met hen zijn.
- Mee gaan tijdens de buitenspeelmomenten.
- Het naar bed brengen van kinderen. Na instructie van de leidster, die uitlegt hoe het bedje wordt opgemaakt, wat veilig slapen inhoudt en welk kind in welk bedje kan slapen. Een aantal keer doen leidster en stagiaire dit samen en naar gelang het niveau en het handelen van de stagiaire, wordt door de leidster bepaald of de taak alleen uitgevoerd kan worden. De leidster blijft eindverantwoordelijk.
- Het voorbereiden van de maaltijd, tafel dekken, eten geven, afruimen en afwassen.
- Huishoudelijke taken zoals wassen, was vouwen en het opruimen en schoonmaken van de groepsruimte.
- Kinderen onder de 1 jaar worden voornamelijk verzorgd door een vaste leidster, dit om voor hen de herkenbaarheid en een veilig gevoel te vergroten. Stagiaires hebben dus minder van doen met de zorg voor kinderen onder de 1 jaar.
- Het observeren van kinderen en leidsters, de omgang met elkaar, hoe de verzorging en het spel wordt vormgegeven.
- Verschonen van kinderen. Afhankelijk van het handelen en het niveau van de stagiaire kunnen zij ook kinderen onder de 1 jaar verschonen. Hierbij zal eerst een leidster ondersteunen, totdat deze besluit dat de stagiaire de taak alleen kan doen.
- Stagiaires krijgen voorafgaand aan de stage van ons een document met algemene afspraken, het dagritme, liedjes en een taakomschrijving.
- Tijdens de rustmoment in de middag is er ruimte om even met de stagiaire te zitten voor vragen. Ook kunnen opdrachten vanuit school dan ingepast worden.

Vrijwilligers

Het past binnen onze visie om te werken met vrijwilligers. De Wende zien we als een kleine gemeenschap en we vinden het wenselijk als de verschillende groepen mensen, die op de Wende wonen en werken in contact met elkaar staan. Er is een aannamebeleid betreffende vrijwilligers in onze kinderopvang.

Aannamebeleid vrijwilligers

- De vrijwilliger geeft aan te willen ondersteunen bij het Elfenbankje. Er volgt een gesprek met de beleidsmedewerker/houder waarin wordt bekeken of het vrijwilligerswerk door deze persoon wenselijk en passend is. Wenselijk: de vrijwilliger heeft intrinsieke motivatie bij het Elfenbankje te ondersteunen en er is ruimte voor een vrijwilliger. Passend: de vrijwilliger heeft een rustige, opgewekte houding en is goed te instrueren door de PM'er.
- De vrijwilliger wordt met een geldige VOG ingeschreven in het PRK alvorens aan het werk te kunnen op de groep.
- De beleidsmedewerker stelt een takenlijst op, passend bij de mogelijkheden van de vrijwilliger en de situatie op de groep. Deze wordt besproken.
- Er worden door de vrijwilliger en de beleidsmedewerker afspraken gemaakt over het moment en de tijdsduur van het vrijwilligerswerk en de mate van begeleiding/inwerking.
- De 'gedragscode medewerkers' wordt met de vrijwilliger doorgenomen.
- De integriteitsverklaring wordt getekend door de vrijwilliger.

Taken van vrijwilligers

Hierbij een beeld van wat vrijwilligers zoal doen op het Elfenbankje. Uiteraard verschilt dit per vrijwilliger en wordt er door de beleidsmedewerker goed gekeken naar de mogelijkheden van de vrijwilliger.

- Met de kinderen spelen en communiceren en aandachtsvol met hen zijn.
- Het voorbereiden van de maaltijd, tafel dekken, eten geven, afruimen en afwassen.
- Huishoudelijke taken zoals wassen, was vouwen en het opruimen en schoonmaken van de groepsruimte.
- Periodiek schoonmaakwerk zoals ramen zemen, kloppen van kleden, binnenkanten kasten afnemen e.d.
- Helpen in de opvang met het verschonen van bedden, opruimen van speelgoed, afwassen, wassen en voorbereiden van eten.